

THE PALIVERSE PROJECT

Το σύμπαν της σοφίας του Βούδα

Ο Τριμερής Κανόνας (Tīpiṭaka)

Ο Κανόνας των Ομιλιών (Sutta Piṭaka)

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών (1. Dīgha Nikāya)

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής
(1. Sīlakkhandhavaggaṭṭhi)

10. Η ομιλία στον Σούμπα (10. Subhasuttaṃ)

[DN 10, PTS 1.204–1.210]

PaliVerse

1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών

1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής

10. Η ομιλία στον Σούμπα

Η ιστορία του νεαρού Σούμπα

444. Έτσι έχω ακούσει - Κάποτε ο σεβάσμιος Άναντα διέμενε στη Σαβάτθι, στο άλσος του Τζέτα, στο μοναστήρι του Ανάθαπίντικα, λίγο μετά την τελική Νιμπάνα του Ευλογημένου. Εκείνη την περίοδο ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, διέμενε στη Σαβάτθι για κάποια υπόθεση.

445. Τότε ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, απευθύνθηκε σε κάποιον νεαρό βραχμάνο: «Έλα εσύ, νεαρέ βραχμάνε, πήγαινε εκεί που είναι ο ασκητής Άναντα· αφού πας, ρώτησε εκ μέρους μου τον ασκητή Άναντα αν είναι χωρίς ασθένεια, χωρίς πάθηση, ελαφρύς στο σήκωμα, δυνατός και με άνετη διαμονή - "Ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, ρωτά τον αξιότιμο Άναντα αν είναι χωρίς ασθένεια, χωρίς πάθηση, ελαφρύς στο σήκωμα, δυνατός και με άνετη διαμονή". Και πες έτσι: "Καλό θα ήταν αν ο αξιότιμος Άναντα έρθει στην κατοικία του Σούμπαχα, του νεαρού βραχμάνου, γιου του Τοντέγια, από συμπόνια"».

446. «Ναι, αγαπητέ», απάντησε εκείνος ο νεαρός βραχμάνος στον Σούμπαχα, τον νεαρό βραχμάνο, γιο του Τοντέγια, και πήγε στον σεβάσμιο Άναντα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Άναντα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, εκείνος ο νεαρός βραχμάνος είπε στον σεβάσμιο Άναντα: «Ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, ρωτά τον αξιότιμο Άναντα αν είναι χωρίς ασθένεια, χωρίς πάθηση, ελαφρύς στο σήκωμα, δυνατός και με άνετη διαμονή· και λέει επίσης: "Καλό θα ήταν αν ο αξιότιμος Άναντα έρθει στην κατοικία του Σούμπαχα, του νεαρού βραχμάνου, γιου του Τοντέγια, από συμπόνια"».

447. Όταν αυτό ειπώθηκε, ο σεβάσμιος Άναντα είπε σε εκείνον τον νεαρό βραχμάνο: «Δεν είναι κατάλληλη ώρα, νεαρέ βραχμάνε. Σήμερα έχω πει μια δόση φαρμάκου. Ίσως αύριο να έρθουμε, λαμβάνοντας υπόψη τον χρόνο και την κατάλληλη περίοδο».

«Ναι, αγαπητέ», απάντησε εκείνος ο νεαρός βραχμάνος στον σεβάσμιο Άναντα, και αφού σηκώθηκε από τη θέση του, πήγε εκεί όπου ήταν ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια· αφού έφτασε, είπε στον Σούμπαχα, τον νεαρό βραχμάνο, γιο του Τοντέγια: «Είπαμε εκ μέρους του αξιότιμου σε εκείνον τον αξιότιμο Άναντα: "Ο Σούμπαχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, ρωτά τον αξιότιμο Άναντα αν είναι χωρίς ασθένεια, χωρίς πάθηση, ελαφρύς στο σήκωμα, δυνατός και με άνετη διαμονή, και λέει επίσης: "Καλό θα ήταν αν ο αξιότιμος Άναντα έρθει στην κατοικία του Σούμπαχα, του νεαρού βραχμάνου, γιου του Τοντέγια, από συμπόνια"». Όταν αυτό ειπώθηκε, αγαπητέ, ο ασκητής Άναντα μου είπε: "Δεν είναι κατάλληλη ώρα, νεαρέ βραχμάνε. Σήμερα έχω πει μια δόση φαρμάκου. Ίσως αύριο να

έρθουμε, λαμβάνοντας υπόψη τον χρόνο και την κατάλληλη περίοδο". Ακόμα και με αυτό, αγαπητέ, κάτι έχει επιτευχθεί, αφού ο αξιότιμος Άναντα έδωσε άδεια για επίσκεψη αύριο».

448. Τότε ο σεβάσμιος Άναντα, αφού πέρασε εκείνη η νύχτα, ντύθηκε το πρωί και πήρε το κύπελλο και τους χιτώνες του, και με τον μοναχό Τσέτακα ως συνοδό μοναχό, πήγε στην κατοικία του Σούμπχα, του νεαρού βραχμάνου, γιου του Τοντέγια· αφού έφτασε, κάθισε στο προετοιμασμένο κάθισμα.

Τότε ο Σούμπχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, πήγε στον σεβάσμιο Άναντα· αφού πλησίασε, χαιρέτησε τον σεβάσμιο Άναντα. Αφού ολοκλήρωσε την ευγενική και αξιομνημόνευτη συζήτηση, κάθισε στο πλάι. Καθισμένος στο πλάι, ο Σούμπχα, ο νεαρός βραχμάνος, γιος του Τοντέγια, είπε στον σεβάσμιο Άναντα: «Ο αξιότιμος Άναντα ήταν για πολύ καιρό συνοδός εκείνου του αξιότιμου Γκόταμα, κοντά του, στο πλευρό του. Ο αξιότιμος Άναντα θα γνωρίζει ποιες διδασκαλίες επαινούσε εκείνος ο αξιότιμος Γκόταμα, και σε ποιες παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο. Ποιες διδασκαλίες, αξιότιμε Άναντα, επαινούσε εκείνος ο αξιότιμος Γκόταμα· και σε ποιες παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο;»

449. «Νεαρέ, εκείνος ο Ευλογημένος επαινούσε τρία συναθροίσματα· και σε αυτά παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο. Ποια τρία; Το ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, το ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, το ευγενές συνάθροισμα της σοφίας. Νεαρέ, εκείνος ο Ευλογημένος επαινούσε αυτά τα τρία συναθροίσματα· και σε αυτά παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο».

Το συνάθροισμα της ηθικής

450. «Ποιο είναι, αξιότιμε Άναντα, αυτό το ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, το οποίο εκείνος ο αξιότιμος Γκόταμα επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο;»

«Εδώ, νεαρέ, ο Τατχάγκατα εγείρεται στον κόσμο, ο Άξιος, ο Πλήρως Αυτοφωτισμένος, ο τέλειος στην αληθινή γνώση και στην καλή συμπεριφορά, ο Καλότυχος, ο γνώστης του κόσμου, ο ανυπέρβλητος οδηγός των ανθρώπων που πρέπει να εκπαιδευτούν, ο Διδάσκαλος θεών και ανθρώπων, ο Φωτισμένος, ο Ευλογημένος. Αυτός, έχοντας ο ίδιος κατανοήσει πλήρως με άμεση γνώση αυτόν τον κόσμο μαζί με τους θεούς, τον Μάρα, τον Βράχμα, αυτή τη γενιά μαζί με τους ασκητές και τους βραχμάνους, μαζί με τους θεούς και τους ανθρώπους, τον διακηρύσσει. Αυτός διδάσκει τη Διδασκαλία που είναι καλή στην αρχή, καλή στη μέση, καλή στο τέλος, με νόημα και φρασεολογία, και φανερώνει την άγια ζωή ολοκληρωμένη και αγνή. Αυτή τη Διδασκαλία την ακούει ένας οικοδεσπότης ή ο γιος ενός οικοδεσπότη ή κάποιος που γεννήθηκε σε κάποια άλλη οικογένεια. Αφού ακούσει αυτή τη Διδασκαλία, αποκτά πίστη στον Τατχάγκατα. Προικισμένος με αυτή την απόκτηση πίστης, σκέφτεται έτσι: 'Η οικογενειακή ζωή είναι εγκλεισμός, ένα μονοπάτι σκόνης· η αναχώρηση είναι σαν τον ανοιχτό ουρανό. Δεν είναι εύκολο για κάποιον που ζει εντός οικίας να ακολουθήσει την άγια ζωή απόλυτα ολοκληρωμένη, απόλυτα αγνή, γυαλισμένη σαν κοχύλι. Γιατί να μην ξυρίσω τα μαλλιά και τα γένια μου, να ντυθώ με ωχρίνα ρούχα και να εγκαταλείψω την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή;' Και αργότερα, εγκαταλείποντας είτε λίγα είτε πολλά πλούτη,

εγκαταλείποντας είτε μικρό είτε μεγάλο κύκλο συγγενών, αφού ξύρισε τα μαλλιά και τα γένια του και ντύθηκε με ώχρινα ρούχα, αναχωρεί από την οικογενειακή ζωή για την άστεγη ζωή. Έχοντας αναχωρήσει έτσι, διαμένει συγκρατημένος με την αυτοσυγκράτηση του Πάττιμοκχα, τέλειος στην καλή συμπεριφορά και στον νόμιμο τόπο που συχνάζει, βλέποντας κίνδυνο στα ελάχιστα σφάλματα, αφού αναλάβει τους κανόνες εξάσκησης εξασκείται σε αυτούς, προικισμένος με καλή σωματική πράξη και λεκτική πράξη, με αγνό βιοπορισμό, τέλειος στην ηθική, με φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες, προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα, ικανοποιημένος.

451. «Και πώς, νεαρέ, ένας μοναχός είναι τέλειος στην ηθική; Εδώ, νεαρέ, ένας μοναχός έχοντας εγκαταλείψει το φόνο έμβιων όντων, απέχει από το φόνο έμβιων όντων. Έχει αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένει επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων. Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός έχοντας εγκαταλείψει το φόνο έμβιων όντων, απέχει από το φόνο έμβιων όντων, έχει αφήσει το ραβδί και το μαχαίρι, είναι ευσυνείδητος, γεμάτος συμπόνια, και διαμένει επιδιώκοντας το καλό όλων των έμβιων όντων· αυτό είναι μέρος της ηθικής του.

«Ενώ κάποιοι αξιοσέβαστοι ασκητές και βραχμάνοι, αφού τρώνε τροφή που δίνεται με πίστη, διαβιώνουν με τέτοιου είδους εγκόσμια γνώση και λανθασμένο βιοπορισμό, όπως: τελετές εξευμενισμού, τελετές εκπλήρωσης ευχών, τελετές για πνεύματα, τελετές για τη γη, τελετές για τη βροχή, τελετές για τη γονιμότητα, τελετές για το σπίτι, τελετές καθαγιασμού του σπιτιού, τελετουργικό πλύσιμο, τελετουργικό μπάνιο, τελετουργικές προσφορές, προκλητός εμετός, καθαρτικά, καθαρτικά για το πάνω μέρος του σώματος, καθαρτικά για το κάτω μέρος του σώματος, καθαρτικά για το κεφάλι, λάδι για τα αυτιά, σταγόνες για τα μάτια, ρινική θεραπεία, αλοιφές, αντίδοτα, χειρουργική ματιών, χειρουργική, παιδιατρική, χορήγηση ριζικών φαρμάκων και αντίδοτα βοτάνων - απέχει από τέτοιου είδους εγκόσμια γνώση και λανθασμένο βιοπορισμό. Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός, ενώ κάποιοι αξιοσέβαστοι ασκητές και βραχμάνοι, αφού τρώνε τροφή που δίνεται με πίστη, διαβιώνουν με τέτοιου είδους εγκόσμια γνώση και λανθασμένο βιοπορισμό, όπως: τελετές εξευμενισμού, τελετές εκπλήρωσης ευχών... κ.λπ... αντίδοτα βοτάνων - απέχει από τέτοιου είδους εγκόσμια γνώση και λανθασμένο βιοπορισμό. Αυτό είναι μέρος της ηθικής του.

452. «Αυτός ο μοναχός, νεαρέ, που είναι έτσι τέλειος στην ηθική, δεν βλέπει κανέναν κίνδυνο από πουθενά, δηλαδή από την αυτοσυγκράτηση στην ηθική. Όπως, νεαρέ, ένας βασιλιάς της πολεμικής κάστας που έχει χριστεί στην κορυφή, έχοντας εξοντώσει τους εχθρούς του, δεν βλέπει κανέναν κίνδυνο από πουθενά, δηλαδή από τους αντιπάλους. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός που είναι έτσι τέλειος στην ηθική, δεν βλέπει κανέναν κίνδυνο από πουθενά, δηλαδή από την αυτοσυγκράτηση στην ηθική. Αυτός, προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, βιώνει εσωτερικά την ευτυχία που είναι χωρίς σφάλμα. Έτσι, νεαρέ, ένας μοναχός είναι τέλειος στην ηθική.

453. «Αυτό, νεαρέ, είναι το ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, το οποίο ο Ευλογημένος επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο. Και υπάρχει ακόμη κάτι περισσότερο που πρέπει να γίνει».

«Καταπληκτικό, αξιότιμε Άναντα, εκπληκτικό, αξιότιμε Άναντα! Αυτό το ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, αξιότιμε Άναντα, είναι πλήρες, όχι ατελές. Ένα τόσο πλήρες ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, αξιότιμε Άναντα, δεν βλέπω σε άλλους ασκητές και βραχμάνους έξω από αυτό. Αν άλλοι ασκητές και βραχμάνοι έξω από αυτό έβλεπαν στον εαυτό τους ένα τόσο πλήρες ευγενές συνάθροισμα της ηθικής, θα ήταν ικανοποιημένοι μόνο με αυτό - 'Αρκεί αυτό, έχει γίνει αυτό, έχει επιτευχθεί ο σκοπός της ασκητικής ζωής μας, δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο που πρέπει να γίνει'. Και όμως ο αξιότιμος Άναντα λέει έτσι - 'υπάρχει ακόμη κάτι περισσότερο που πρέπει να γίνει'».

Το συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης

454. «Ποιο είναι, αξιότιμε Άναντα, αυτό το ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, το οποίο εκείνος ο αξιότιμος Γκόταμα επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο;»

«Και πώς, νεαρέ, ένας μοναχός έχει φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες; Εδώ, νεαρέ, ένας μοναχός έχοντας δει μια μορφή με το μάτι, δεν συλλαμβάνει το χαρακτηριστικό της ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της· επειδή αν παρέμενε με την οφθαλμική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις θα τον κατέκλυζαν, ακολουθεί την αυτοσυγκράτησή της, προστατεύει την οφθαλμική ικανότητα, επιτυγχάνει αυτοσυγκράτηση στην οφθαλμική ικανότητα. Έχοντας ακούσει έναν ήχο με το αυτί... κ.λπ... έχοντας μυρίσει μια οσμή με τη μύτη... έχοντας γευτεί μια γεύση με τη γλώσσα... έχοντας αγγίξει ένα από αντικείμενο με το σώμα... έχοντας αντιληφθεί ένα νοητικό φαινόμενο με τον νου, δεν συλλαμβάνει το χαρακτηριστικό του ούτε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του· επειδή αν παρέμενε με τη νοητική ικανότητα ασυγκράτητη, η πλεονεξία, η δυσαρέσκεια και οι κακές φαύλες νοητικές καταστάσεις θα τον κατέκλυζαν, ακολουθεί την αυτοσυγκράτησή της, προστατεύει τη νοητική ικανότητα, επιτυγχάνει αυτοσυγκράτηση στη νοητική ικανότητα. Αυτός, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, βιώνει εσωτερικά την αμόλυντη ευτυχία. Έτσι, νεαρέ, ένας μοναχός έχει φυλαγμένες τις θύρες στις ικανότητες.

455. «Και πώς, νεαρέ, ένας μοναχός είναι προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα; Εδώ, νεαρέ, ένας μοναχός ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν προχωρεί και όταν επιστρέφει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν κοιτάζει μπροστά και όταν κοιτάζει γύρω, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν λυγίζει και όταν τεντώνει, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν φορά τον διπλό χιτώνα, το κύπελλο και τον χιτώνα, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν τρώει, πίνει, μασά και γεύεται, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν αφοδεύει και ουρεί, ενεργεί με πλήρη επίγνωση όταν περπατά, στέκεται, κάθεται, κοιμάται, είναι ξύπνιος, μιλά και σιωπά. Έτσι, νεαρέ, ένας μοναχός είναι προικισμένος με μνήμη και ενσυνειδητότητα.

456. «Και πώς, νεαρέ, ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος; Εδώ, νεαρέ, ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτει το σώμα του, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζει την κοιλιά του. Όπου κι αν πηγαίνει, φεύγει παίρνοντας μαζί του μόνο αυτά. Όπως, νεαρέ, ένα φτερωτό πουλί όπου κι αν πετά, πετά μόνο με το φορτίο των φτερών του· ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας

μοναχός είναι ικανοποιημένος με χιτώνα για να καλύπτει το σώμα του, με προσφερόμενη τροφή για να γεμίζει την κοιλιά του. Όπου κι αν πηγαίνει, φεύγει παίρνοντας μαζί του μόνο αυτά. Έτσι, νεαρέ, ένας μοναχός είναι ικανοποιημένος.

457. «Αυτός, προικισμένος με αυτό το ευγενές σύνολο ηθικής, προικισμένος με αυτή την ευγενή αυτοσυγκράτηση των ικανοτήτων, προικισμένος με αυτή την ευγενή μνήμη και ενσυνειδητότητα, προικισμένος με αυτή την ευγενή ικανοποίηση, αναζητά ένα απομονωμένο κατάλυμα - ένα δάσος, τη βάση ενός δένδρου, ένα βουνό, μια χαράδρα, μια σπηλιά στο βουνό, ένα νεκροταφείο, ένα βαθύ δάσος, ένα ανοιχτό μέρος, έναν σωρό από άχυρα. Αυτός, μετά το γεύμα, έχοντας επιστρέψει από τη συλλογή τροφής, κάθεται διασταυρώνοντας τα πόδια του, κρατώντας το σώμα του ευθύ, εδραιώνοντας τη μνήμη μπροστά στο πρόσωπο.

458. Αυτός, έχοντας εγκαταλείψει την πλεονεξία στον κόσμο, διαμένει με νου απαλλαγμένο από πλεονεξία, καθαρίζει τη συνείδηση από την πλεονεξία. Έχοντας εγκαταλείψει τον θυμό και τη μοχθηρία, διαμένει με νου χωρίς κακία, γεμάτος συμπόνια για την ευημερία όλων των έμβιων όντων, καθαρίζει τη συνείδηση από τον θυμό και τη μοχθηρία. Έχοντας εγκαταλείψει τη νωθρότητα και την υπνηλία, διαμένει απαλλαγμένος από νωθρότητα και υπνηλία, με αντίληψη του φωτός, μνήμων και με πλήρη επίγνωση, καθαρίζει τη συνείδηση από τη νωθρότητα και την υπνηλία. Έχοντας εγκαταλείψει την ανησυχία και την τύψη, διαμένει χωρίς ανησυχία, με εσωτερικά γαλήνιο νου, καθαρίζει τη συνείδηση από την ανησυχία και την τύψη. Έχοντας εγκαταλείψει τη σκεπτικιστική αμφιβολία, διαμένει έχοντας διαβεί τη σκεπτικιστική αμφιβολία, χωρίς αμφιβολία για τις καλές νοητικές καταστάσεις, καθαρίζει τη συνείδηση από τη σκεπτικιστική αμφιβολία.

459. «Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα έπαιρνε δάνειο και θα το επένδυε σε επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις του θα ευδοκίμούσαν. Αυτός θα τερμάτιζε τα παλιά κεφάλαια των χρεών και θα του περίσσευαν χρήματα για τη συντήρηση της γυναίκας του. Θα σκεφτόταν - "Εγώ προηγουμένως πήρα δάνειο και το επένδυσα σε επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις μου ευδοκίμησαν. Έτσι εγώ τερμάτισα τα παλιά κεφάλαια των χρεών και μου περισσεύουν χρήματα για τη συντήρηση της γυναίκας μου". Από αυτό θα αποκτούσε χαρά, θα έφτανε σε ευαρέσκεια.

460. «Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα ήταν άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής· και η τροφή δεν θα του άρεσε, και δεν θα είχε δύναμη στο σώμα του. Αυτός αργότερα θα απαλασσόταν από εκείνη την ασθένεια· και η τροφή θα του άρεσε, και θα είχε δύναμη στο σώμα του. Θα σκεφτόταν - "Εγώ προηγουμένως ήμουν άρρωστος, ταλαιπωρημένος, βαριά ασθενής· και η τροφή δεν μου άρεσε, και δεν είχα δύναμη στο σώμα μου. Τώρα είμαι απαλλαγμένος από εκείνη την ασθένεια· και η τροφή μου αρέσει, και έχω δύναμη στο σώμα μου". Από αυτό θα αποκτούσε χαρά, θα έφτανε σε ευαρέσκεια.

461. «Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα ήταν φυλακισμένος σε φυλακή. Αυτός αργότερα θα απελευθερωνόταν από εκείνη τη φυλακή με ασφάλεια και χωρίς κίνδυνο, και δεν θα είχε καμία απώλεια περιουσίας. Θα σκεφτόταν - "Εγώ προηγουμένως ήμουν φυλακισμένος σε φυλακή. Τώρα είμαι απελευθερωμένος από εκείνη τη φυλακή με ασφάλεια και χωρίς κίνδυνο, και δεν έχω καμία απώλεια περιουσίας". Από αυτό θα αποκτούσε χαρά, θα έφτανε σε ευαρέσκεια.

462. «Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα ήταν δούλος, μη εξαρτώμενος από τον εαυτό

του, εξαρτώμενος από άλλους, μη ελεύθερος να πάει όπου επιθυμεί. Αυτός αργότερα θα απαλλασσόταν από εκείνη τη δουλεία, εξαρτώμενος από τον εαυτό του, μη εξαρτώμενος από άλλους, ελεύθερος άνθρωπος, ελεύθερος να πάει όπου επιθυμεί. Θα σκεφτόταν - "Εγώ προηγουμένως ήμουν δούλος, μη εξαρτώμενος από τον εαυτό μου, εξαρτώμενος από άλλους, μη ελεύθερος να πάω όπου επιθυμώ. Τώρα είμαι απαλλαγμένος από εκείνη τη δουλεία, εξαρτώμενος από τον εαυτό μου, μη εξαρτώμενος από άλλους, ελεύθερος άνθρωπος, ελεύθερος να πάω όπου επιθυμώ". Από αυτό θα αποκτούσε χαρά, θα έφτανε σε ευαρέσκεια.

463. «Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος με χρήματα και περιουσία θα ακολουθούσε έναν κεντρικό δρόμο μέσα από έρημο με λιμό και κίνδυνο. Αυτός αργότερα θα διέσχιζε εκείνη την έρημο με ασφάλεια, θα έφτανε στην άκρη ενός χωριού ασφαλή και χωρίς κίνδυνο. Θα σκεφτόταν - "Εγώ προηγουμένως με χρήματα και περιουσία ακολούθησα έναν κεντρικό δρόμο μέσα από έρημο με λιμό και κίνδυνο. Τώρα έχω διασχίσει την έρημο με ασφάλεια, έχω φτάσει στην άκρη ενός χωριού ασφαλή και χωρίς κίνδυνο". Από αυτό θα αποκτούσε χαρά, θα έφτανε σε ευαρέσκεια.

464. «Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός βλέπει στον εαυτό του αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια που δεν έχουν εγκαταλειφθεί, όπως ένα χρέος, όπως μια αρρώστια, όπως μια φυλακή, όπως τη δουλεία, όπως έναν κεντρικό δρόμο μέσα από έρημο.

465. «Όπως, νεαρέ, όπως η απαλλαγή από χρέος, όπως η υγεία, όπως η απελευθέρωση από τη φυλακή, όπως η ελευθερία, όπως ένα ασφαλές έδαφος. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, ένας μοναχός βλέπει στον εαυτό του αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια που έχουν εγκαταλειφθεί.

466. Σε αυτόν που βλέπει στον εαυτό του αυτά τα πέντε νοητικά εμπόδια που έχουν εγκαταλειφθεί, γεννιέται χαρά· σε αυτόν που χαίρεται, γεννιέται αγαλλίαση· σε αυτόν που έχει αγαλλίαση στον νου, το σώμα γαληνεύει· αυτός που έχει γαλήνιο σώμα βιώνει ευτυχία· σε αυτόν που είναι ευτυχισμένος, η συνείδηση αυτοσυγκεντρώνεται.

467. Αυτός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές, αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, εισέρχεται και παραμένει στην πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση.

«Όπως, νεαρέ, ένας επιδέξιος λουτρονόμος ή ο μαθητευόμενος λουτρονόμος, αφού ρίξει σκόνη για μπάνιο σε ένα μπρούντζινο δοχείο, θα τη ζύμωνε ραντίζοντάς την ξανά και ξανά με νερό. Και αυτή η μπάλα σκόνης για μπάνιο θα ήταν διαποτισμένη από υγρασία, γεμάτη υγρασία, διαπερασμένη από υγρασία εσωτερικά και εξωτερικά, αλλά δεν θα έσταζε. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός, αποστασιοποιημένος από τις ηδονές,

αποστασιοποιημένος από τις φαύλες νοητικές καταστάσεις, εισέρχεται και παραμένει στην πρώτη διαλογιστική έκσταση, που συνοδεύεται από λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αποστασιοποίηση. Αυτό είναι μέρος της αυτοσυγκέντρωσής του.

468. «Επιπλέον, νεαρέ, ένας μοναχός, με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού, εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από εσωτερική ηρεμία και ενότητα του νου, χωρίς λογισμό και συλλογισμό, με αγαλλίαση και ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση.

«Όπως, νεαρέ, μια βαθιά λίμνη με νερό που αναβλύζει από μέσα της. Αυτή δεν θα είχε είσοδο νερού από την ανατολική κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη νότια κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη δυτική κατεύθυνση, ούτε είσοδο νερού από τη βόρεια κατεύθυνση, και ο ουρανός δεν θα έστελνε κατά καιρούς σωστή βροχή. Τότε από αυτή την ίδια τη λίμνη θα ανέβλυζε μια δροσερή ροή νερού και θα διαπότηζε, θα διαχεόταν, θα γέμιζε και θα διαπερνούσε αυτή την ίδια τη λίμνη με δροσερό νερό· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρη τη λίμνη που να μην είχε αγγιχτεί από το δροσερό νερό. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον κατευνασμό του λογισμού και του συλλογισμού... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στη δεύτερη διαλογιστική έκσταση, αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την αγαλλίαση και την ευτυχία που γεννιούνται από την αυτοσυγκέντρωση. Αυτό είναι μέρος της αυτοσυγκέντρωσής του.

469. «Επιπλέον, νεαρέ, ένας μοναχός, με την απαλλαγή από την αγαλλίαση, παραμένει με αταραξία, με μνήμη και πλήρη επίγνωση, και βιώνει σωματική ευτυχία - αυτό που οι ευγενείς περιγράφουν ως «αυτός που έχει αταραξία και μνήμη, που διαμένει στην ευτυχία» - εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση.

«Όπως, νεαρέ, σε μια λίμνη με μπλε λωτούς ή σε μια λίμνη με κόκκινους λωτούς ή σε μια λίμνη με λευκούς λωτούς, ορισμένοι μπλε λωτοί ή κόκκινοι λωτοί ή λευκοί λωτοί που γεννήθηκαν στο νερό, αναπτύχθηκαν στο νερό, δεν έχουν βγει από το νερό και τρέφονται βυθισμένοι μέσα σε αυτό, αυτοί από την κορυφή μέχρι τη ρίζα είναι διαποτισμένοι, διαχυμένοι, γεμάτοι και διαπερασμένοι από δροσερό νερό· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρους τους μπλε λωτούς ή τους κόκκινους λωτούς ή τους λευκούς λωτούς που να μην είχε αγγιχτεί από το δροσερό νερό. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με την απαλλαγή

από την αγαλλίαση... κ.λπ... εισέρχεται και παραμένει στην τρίτη διαλογιστική έκσταση. Αυτός διαποτίζει, διαχέει, γεμίζει και διαπερνά αυτό το σώμα με την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από την ευτυχία χωρίς αγαλλίαση. Αυτό είναι μέρος της αυτοσυγκέντρωσής του.

470. «Επιπλέον, νεαρέ, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας. Αυτός κάθεται έχοντας διαπεράσει αυτό το σώμα με αγνό και λαμπρό νου· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από τον αγνό και λαμπρό νου.

«Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα καθόταν έχοντας καλύψει το κεφάλι του με ένα λευκό ύφασμα· δεν θα υπήρχε τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην είχε αγγιχτεί από το λευκό ύφασμα. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός, με την εγκατάλειψη της ευχαρίστησης και του πόνου, και με την προηγούμενη πάροδο της ευαρέσκειας και της δυσαρέσκειας, εισέρχεται και παραμένει στην τέταρτη διαλογιστική έκσταση, που χαρακτηρίζεται από ούτε-δυσάρεστο-ούτε-ευχάριστο και την εξάγνιση της μνήμης λόγω της αταραξίας. Αυτός κάθεται έχοντας διαπεράσει αυτό το σώμα με αγνό και λαμπρό νου· δεν υπάρχει τίποτε σε ολόκληρο το σώμα του που να μην έχει αγγιχτεί από τον αγνό και λαμπρό νου. Αυτό είναι μέρος της αυτοσυγκέντρωσής του.

471. «Αυτό, νεαρέ, είναι το ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, το οποίο ο Ευλογημένος επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο. Και υπάρχει ακόμη κάτι περισσότερο που πρέπει να γίνει».

«Καταπληκτικό, αξιότιμε Άναντα, εκπληκτικό, αξιότιμε Άναντα! Αυτό το ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, αξιότιμε Άναντα, είναι πλήρες, όχι ατελές. Ένα τόσο πλήρες ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, αξιότιμε Άναντα, δεν βλέπω σε άλλους ασκητές και βραχμάνους έξω από αυτό. Αν άλλοι ασκητές και βραχμάνοι έξω από αυτό έβλεπαν στον εαυτό τους ένα τόσο πλήρες ευγενές συνάθροισμα της αυτοσυγκέντρωσης, θα ήταν ικανοποιημένοι μόνο με αυτό - 'Αρκεί αυτό, έχει γίνει αυτό, έχει επιτευχθεί ο σκοπός της ασκητικής ζωής μας, δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο που πρέπει να γίνει'. Και όμως ο αξιότιμος Άναντα λέει έτσι - 'υπάρχει ακόμη κάτι περισσότερο που πρέπει να γίνει'».

Το συνάθροισμα της σοφίας

472. «Ποιο είναι, αξιότιμε Άναντα, αυτό το ευγενές συνάθροισμα της σοφίας, το οποίο ο αξιότιμος Γκόταμα επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο;»

Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση και την ενόραση. Αυτός κατανοεί έτσι - «Αυτό το σώμα μου είναι υλικό, αποτελούμενο από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, γεννημένο από μητέρα και πατέρα, θρεμμένο με ρύζι και

αρτοπαρασκεύασμα, υποκείμενο στην παροδικότητα, στην τριβή, στη μάλαξη, στη διάλυση και στην αποσύνθεση· και αυτή η συνείδησή μου εξαρτάται από αυτό, είναι δεμένη σε αυτό».

Όπως, νεαρέ, ένα πολύτιμο πετράδι βηρύλλιο, όμορφο, γνήσιας ποιότητας, οκτάπλευρο, καλά επεξεργασμένο, διαυγές, λαμπερό, χωρίς θολότητα, τέλειο σε κάθε πτυχή. Μέσα σε αυτό θα ήταν περασμένη μια κλωστή μπλε ή κίτρινη ή κόκκινη ή λευκή ή ωχρή. Ένας άνθρωπος με καλή όραση, κρατώντας το στο χέρι του, θα το ανασκοπούσε - «Αυτό το πολύτιμο πετράδι βηρύλλιο είναι όμορφο, γνήσιας ποιότητας, οκτάπλευρο, καλά επεξεργασμένο, διαυγές, λαμπερό, χωρίς θολότητα, τέλειο σε κάθε πτυχή. Μέσα σε αυτό είναι περασμένη μια κλωστή μπλε ή κίτρινη ή κόκκινη ή λευκή ή ωχρή». Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση και την ενόραση. Αυτός κατανοεί έτσι - «Αυτό το σώμα μου είναι υλικό, αποτελούμενο από τα τέσσερα πρωταρχικά υλικά στοιχεία, γεννημένο από μητέρα και πατέρα, θρεμμένο με ρύζι και αρτοπαρασκεύασμα, υποκείμενο στην παροδικότητα, στην τριβή, στη μάλαξη, στη διάλυση και στην αποσύνθεση. Και αυτή η συνείδησή μου εξαρτάται από αυτό, είναι δεμένη σε αυτό». Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση και την ενόραση. Αυτός κατανοεί έτσι... κ.λπ... είναι δεμένη σε αυτό». Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

473. Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη δημιουργία ενός σώματος δημιουργημένου από τον νου. Αυτός δημιουργεί από αυτό το σώμα ένα άλλο σώμα, υλικό, δημιουργημένο από τον νου, με όλα τα μέλη και τα μικρά μέλη, με πλήρεις ικανότητες.

«Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα έβγαζε ένα βέλος από ένα καλάμι μούντζα. Θα σκεφτόταν - 'αυτό είναι το καλάμι μούντζα, αυτό είναι το βέλος· άλλο είναι το καλάμι μούντζα, άλλο είναι το βέλος· το βέλος απλώς βγήκε από το καλάμι μούντζα'. Ή όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα έβγαζε ένα σπαθί από τη θήκη του. Θα σκεφτόταν - 'αυτό είναι το σπαθί, αυτή είναι η θήκη· άλλο είναι το σπαθί, άλλη είναι η θήκη· το σπαθί απλώς βγήκε από τη θήκη'. Ή όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα έβγαζε ένα φίδι από το δέρμα του. Θα σκεφτόταν - 'αυτό είναι το φίδι, αυτό είναι το δέρμα· άλλο είναι το φίδι, άλλο είναι το δέρμα· το φίδι απλώς βγήκε από το δέρμα'. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη δημιουργία ενός σώματος δημιουργημένου από τον νου... κ.λπ... Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

474. Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τα διάφορα είδη υπερφυσικής δύναμης. Αυτός βιώνει πολλά είδη υπερφυσικής δύναμης. Ενώ είναι ένας γίνεται πολλοί, ενώ είναι πολλοί γίνεται ένας. Εμφανίζεται και εξαφανίζεται, περνά

χωρίς εμπόδιο μέσα από τοίχους, μέσα από περιφράξεις, μέσα από βουνά, όπως μέσα από τον αέρα. Βυθίζεται και αναδύεται μέσα στη γη όπως στο νερό. Περπατά πάνω στο νερό χωρίς να βυθίζεται όπως στη γη. Ταξιδεύει στον αέρα με διασταυρωμένα πόδια όπως ένα φτερωτό πουλί. Ακόμη και τη σελήνη και τον ήλιο, τόσο ισχυρούς και τόσο δυνατούς, τους αγγίζει και τους χαϊδεύει με το χέρι του. Ασκεί κυριαρχία με το σώμα του μέχρι και τον κόσμο του Βράχμα.

«Όπως, νεαρέ, ένας επιδέξιος αγγειοπλάστης ή ο μαθητευόμενος αγγειοπλάστη, με καλά επεξεργασμένο πηλό, όποιο είδος δοχείου επιθυμούσε, αυτό ακριβώς θα έκανε και θα παρήγαγε. Ή όπως, νεαρέ, ένας επιδέξιος ελεφαντοστοουργός ή ο μαθητευόμενος ελεφαντοστοουργός, με καλά επεξεργασμένο ελεφαντόδοντο, όποιο είδος ελεφαντοστέινου αντικειμένου επιθυμούσε, αυτό ακριβώς θα έκανε και θα παρήγαγε. Ή όπως, νεαρέ, ένας επιδέξιος χρυσοχόος ή ο μαθητευόμενος χρυσοχόος, με καλά επεξεργασμένο χρυσάφι, όποιο είδος χρυσού αντικειμένου επιθυμούσε, αυτό ακριβώς θα έκανε και θα παρήγαγε. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τα διάφορα είδη υπερφυσικής δύναμης. Αυτός βιώνει πολλά είδη υπερφυσικής δύναμης. ενώ είναι ένας γίνεται πολλοί... κ.λπ... ασκεί κυριαρχία με το σώμα του μέχρι και τον κόσμο του Βράχμα. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

475. «Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς το στοιχείο της θείας ακοής. Αυτός, με το στοιχείο της θείας ακοής, εξαγνισμένο, που υπερβαίνει το ανθρώπινο, ακούει και τα δύο είδη ήχων, θείους και ανθρώπινους, είτε είναι μακριά είτε κοντά. Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος που ταξιδεύει σε κεντρικό δρόμο. Αυτός θα άκουγε τον ήχο τυμπάνου, τον ήχο ταμπουρίνου, τον ήχο κόχλου, μικρού τυμπάνου και κυμβάλου. Θα σκεφτόταν - 'ήχος τυμπάνου', 'ήχος ταμπουρίνου', 'ήχος κόχλου, μικρού τυμπάνου και κυμβάλου'. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς το στοιχείο της θείας ακοής. Αυτός, με το στοιχείο της θείας ακοής, εξαγνισμένο, που υπερβαίνει το ανθρώπινο, ακούει και τα δύο είδη ήχων, θείους και ανθρώπινους, είτε είναι μακριά είτε κοντά. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

476. Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση των νοητικών καταστάσεων των άλλων. Αυτός κατανοεί τον νου άλλων όντων, άλλων ατόμων, περιλαμβάνοντας τον νου τους με τον δικό του νου· κατανοεί τον νου με πάθος ως «νους με πάθος», ή κατανοεί τον νου χωρίς πάθος ως «νους χωρίς πάθος», κατανοεί τον νου με μίσος ως «νους με μίσος», ή κατανοεί τον νου χωρίς μίσος ως «νους χωρίς μίσος», κατανοεί τον νου με αυταπάτη ως «νους με αυταπάτη», ή κατανοεί τον νου χωρίς αυταπάτη ως «νους χωρίς αυταπάτη», κατανοεί τον συσταλμένο νου ως «συσταλμένος νους», ή κατανοεί τον διασπασμένο νου ως «διασπασμένος νους», κατανοεί τον εξυψωμένο νου ως «εξυψωμένος νους», ή κατανοεί τον μη εξυψωμένο νου ως «μη εξυψωμένος νους», κατανοεί τον υπερβατικό νου ως «υπερβατικός νους», ή κατανοεί τον μη υπερβατικό νου ως «μη υπερβατικός

νους», κατανοεί τον αυτοσυγκεντρωμένο νου ως «αυτοσυγκεντρωμένος νους», ή κατανοεί τον μη αυτοσυγκεντρωμένο νου ως «μη αυτοσυγκεντρωμένος νους», κατανοεί τον απελευθερωμένο νου ως «απελευθερωμένος νους», ή κατανοεί τον μη απελευθερωμένο νου ως «μη απελευθερωμένος νους».

«Όπως, νεαρέ, μια γυναίκα ή ένας άνδρας, νέος, νεαρός, που του αρέσει να στολίζεται, ανασκοπώντας την αντανάκλαση του προσώπου του σε έναν αγνό, λαμπερό καθρέφτη ή σε ένα διαυγές δοχείο με νερό, θα γνώριζε αν έχει στίγμα ως «έχει στίγμα», ή θα γνώριζε αν δεν έχει στίγμα ως «δεν έχει στίγμα». Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση των νοητικών καταστάσεων των άλλων. Αυτός κατανοεί τον νου άλλων όντων, άλλων ατόμων, περιλαμβάνοντας τον νου τους με τον δικό του νου· κατανοεί τον νου με πάθος ως «νους με πάθος»... κ.λπ... ή κατανοεί τον μη απελευθερωμένο νου ως «μη απελευθερωμένος νους». Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

477. «Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζωών. Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις. Δηλαδή: μία γέννηση, δύο γεννήσεις, τρεις γεννήσεις, τέσσερις γεννήσεις, πέντε γεννήσεις, δέκα γεννήσεις, είκοσι γεννήσεις, τριάντα γεννήσεις, σαράντα γεννήσεις, πενήντα γεννήσεις, εκατό γεννήσεις, χίλιες γεννήσεις, εκατό χιλιάδες γεννήσεις, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους διαστολής του σύμπαντος, πολλούς κοσμικούς κύκλους συστολής και διαστολής του σύμπαντος - 'εκεί ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής. Πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εκεί· εκεί επίσης ήμουν, με τέτοιο όνομα, με τέτοια οικογένεια, με τέτοια εμφάνιση, με τέτοια τροφή, βιώνοντας τέτοιες χαρές και λύπες, με τέτοια διάρκεια ζωής· πεθαίνοντας από εκεί, γεννήθηκα εδώ'. Έτσι θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους.

«Όπως, νεαρέ, ένας άνθρωπος θα πήγαινε από το δικό του χωριό σε ένα άλλο χωριό· και από εκείνο το χωριό θα πήγαινε σε ένα άλλο χωριό· αυτός από εκείνο το χωριό θα επέστρεφε στο δικό του χωριό. Θα σκεφτόταν - 'εγώ από το δικό μου χωριό πήγα σε εκείνο το χωριό, εκεί έτσι στάθηκα, έτσι κάθισα, έτσι μίλησα, έτσι σιώπησα. Από εκείνο το χωριό πήγα σε εκείνο το χωριό, εκεί επίσης έτσι στάθηκα, έτσι κάθισα, έτσι μίλησα, έτσι σιώπησα. Και από εκείνο το χωριό επέστρεψα στο δικό μου χωριό'. Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση της ανάμνησης προηγούμενων ζωών. Θυμάται πολλές προηγούμενες υπάρξεις με τις λεπτομέρειες και τα χαρακτηριστικά τους. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

478. «Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση του θανάτου και της επαναγέννησης των όντων. Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα

που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους - «Αυτά τα αξιοσέβαστα όντα, βεβαίως, διακατέχονται από κακή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από κακή νοητική συμπεριφορά, συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν λανθασμένες απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε λανθασμένες απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον κόσμο της αθλιότητας, στον κακότυχο κόσμο, στον κόσμο του ξεπεσμού, στην κόλαση. Ενώ αυτά τα αξιοσέβαστα όντα διακατέχονται από καλή σωματική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή λεκτική συμπεριφορά, διακατέχονται από καλή νοητική συμπεριφορά, δεν συκοφαντούν τους ευγενείς, έχουν ορθές απόψεις, αναλαμβάνουν πράξεις βασισμένες σε ορθές απόψεις. Αυτοί, με την κατάρρευση του σώματος κατά τον θάνατο, έχουν γεννηθεί στον καλότυχο κόσμο, στον ευδαιμονικό κόσμο". Έτσι με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους.

«Όπως, νεαρέ, ένα ανάκτορο στη μέση ενός σταυροδρομιού. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, στεκόμενος, θα έβλεπε ανθρώπους να μπαίνουν σε σπίτια, να βγαίνουν, να περπατούν στον δρόμο, να κάθονται στη μέση του σταυροδρομιού. Θα σκεφτόταν - "Αυτοί οι άνθρωποι μπαίνουν σε σπίτια, αυτοί βγαίνουν, αυτοί περπατούν στον δρόμο, αυτοί κάθονται στη μέση του σταυροδρομιού". Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ... που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση του θανάτου και της επαναγέννησης των όντων. Με τον θείο οφθαλμό, καθαρό, που υπερβαίνει τον ανθρώπινο, βλέπει τα όντα να πεθαίνουν και να ξαναγεννιούνται, κατώτερα και ανώτερα, όμορφα και άσχημα, σε καλούς και κακούς προορισμούς· κατανοεί τα όντα που επαναγεννιούνται σύμφωνα με τις πράξεις τους. Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

479. Αυτός, με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο, αγνό, λαμπερό, χωρίς νοητική κηλίδα, απαλλαγμένο από ακαθαρσίες, εύπλαστο, εργάσιμο, σταθερό, που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση της εξάλειψης των νοητικών διαφθορών. Αυτός κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση του υπαρξιακού πόνου», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση του υπαρξιακού πόνου», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση του υπαρξιακού πόνου»· κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτές είναι οι νοητικές διαφθορές», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η προέλευση των νοητικών διαφθορών», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η παύση των νοητικών διαφθορών», κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση των νοητικών διαφθορών». Καθώς αυτός γνωρίζει έτσι και βλέπει έτσι, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της φιληδονίας, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της άγνοιας, και υπάρχει η γνώση: «στον απελευθερωμένο, υπάρχει απελευθέρωση». Κατανοεί: «η γέννηση έχει εξαλειφθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης».

«Όπως, νεαρέ, σε μια ορεινή κορυφή υπάρχει μια λίμνη με νερό διαυγές, λαμπερό, χωρίς θολότητα. Εκεί ένας άνθρωπος με καλή όραση, στεκόμενος στην όχθη, θα έβλεπε στρείδια και κοχύλια, χαλίκια και άμμο, και κοπάδια ψαριών να κινούνται και να στέκονται. Θα σκεφτόταν - «αυτή η λίμνη με νερό είναι διαυγής, λαμπερή, χωρίς θολότητα. Εδώ αυτά τα στρείδια και κοχύλια, χαλίκια και άμμος, και κοπάδια ψαριών κινούνται και στέκονται». Ακριβώς με τον ίδιο τρόπο, νεαρέ, ένας μοναχός... κ.λπ... Επειδή, νεαρέ, ένας μοναχός με τον νου έτσι αυτοσυγκεντρωμένο... κ.λπ...που έχει φτάσει στην αδιαταραξία, κατευθύνει και στρέφει τον νου προς τη γνώση της εξάλειψης των νοητικών διαφθορών. Αυτός κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτός είναι ο υπαρξιακός πόνος»... κ.λπ... κατανοεί όπως πραγματικά είναι: «αυτή είναι η πρακτική που οδηγεί στην παύση των νοητικών διαφθορών». Καθώς αυτός γνωρίζει έτσι και βλέπει έτσι, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της φιληδονίας, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της προσκόλλησης στην ύπαρξη, ο νους απελευθερώνεται από τη νοητική διαφθορά της άγνοιας, και υπάρχει η γνώση: «στον απελευθερωμένο, υπάρχει απελευθέρωση», κατανοεί: «η γέννηση έχει εξαιρεθεί, η άγια ζωή έχει βιωθεί, αυτό που έπρεπε να γίνει έχει γίνει, δεν υπάρχει τίποτα περισσότερο για αυτή την κατάσταση ύπαρξης». Αυτό είναι μέρος της σοφίας του.

480. «Αυτό, νεαρέ, είναι το ευγενές συνάθροισμα της σοφίας, το οποίο ο Ευλογημένος επαινούσε, και στο οποίο παρακίνησε, εγκατέστησε και εδραίωσε αυτόν τον κόσμο. Και δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο που πρέπει να γίνει».

«Καταπληκτικό, αξιότιμε Άναντα, εκπληκτικό, αξιότιμε Άναντα! Αυτό το ευγενές συνάθροισμα της σοφίας, αξιότιμε Άναντα, είναι πλήρες, όχι ατελές. Ένα τόσο πλήρες ευγενές συνάθροισμα της σοφίας, αξιότιμε Άναντα, δεν βλέπω σε άλλους ασκητές και βραχμάνους έξω από αυτό. Και δεν υπάρχει τίποτε περισσότερο που πρέπει να γίνει. Θαυμάσιο, αξιότιμε Άναντα, θαυμάσιο, αξιότιμε Άναντα! Όπως, αξιότιμε Άναντα, κάποιος θα έστηνε όρθιο κάτι που είχε αναποδογυρισθεί, ή θα αποκάλυπτε κάτι που ήταν κρυμμένο, ή θα έδειχνε τον δρόμο σε κάποιον που είχε χαθεί, ή θα κρατούσε μια λάμπα λαδιού στο σκοτάδι ώστε 'αυτοί που έχουν μάτια να δουν τα αντικείμενα'· έτσι ακριβώς η Διδασκαλία έχει φανερωθεί από τον αξιότιμο Άναντα με πολλούς τρόπους. Εγώ, αξιότιμε Άναντα, καταφεύγω στον αξιότιμο Γκόταμα ως καταφύγιο, και στη Διδασκαλία και στην Κοινότητα των μοναχών. Ας με θεωρεί ο αξιότιμος Άναντα λαϊκό ακόλουθο που έχει καταφύγει στο καταφύγιο εφ' όρου ζωής από σήμερα και στο εξής».

Τέλος της ομιλίας Σούμπχα, δέκατη.

ΠΑΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΑΥΤΗ ΤΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Η παρούσα μετάφραση αποτελεί μέρος του PaliVerse Project, της πρώτης πλήρους και ενιαίας αγγλικής μετάφρασης του Κανόνα Πάλι, μαζί με τα Σχόλια (Aṭṭhakathā) και τα Υποσχόλια (Ṭīkā) και συνοδεύεται από διαδραστικά εργαλεία μελέτης. Το PaliVerse είναι ένα έργο σε εξέλιξη. Οι μεταφράσεις που δημιουργούνται με τεχνητή νοημοσύνη βελτιώνονται συνεχώς μέσω αναθεωρήσεων και σχολίων από ειδικούς. Το παρόν κείμενο αποτελεί την πιο πρόσφατη μετάφραση κατά την ημερομηνία λήψης.

Ημερομηνία δημιουργίας PDF: 14 Σεπτεμβρίου 2026

ΠΩΣ ΝΑ ΠΑΡΑΘΕΣΕΤΕ ΤΗΝ ΠΗΓΗ

PaliVerse (2026). Ο Τριμερής Κανόνας. Ο Κανόνας των Ομιλιών. 1. Η συλλογή των μακρών ομιλιών. 1. Το κεφάλαιο για το σύνολο της ηθικής. 10. Η ομιλία στον Σούμπα έχει ανακτηθεί από το paliverse.org

© 2026 The PaliVerse Project · Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος
Κέντρο Μελέτης και Πρακτικής Βουδισμού Τεραβάδα
Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία εγγεγραμμένη στην Ελλάδα
Το παρόν PDF μπορεί να διανέμεται ελεύθερα για σκοπούς μελέτης και πρακτικής.

PaliVerse.org